

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Інститут просторового планування та перспективних технологій

Кафедра економіки і маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова НМК спеціальності

ФЗ «Комп'ютерні науки»

 доц., к.т.н. Лагун А.Е.

Протокол від «29» серпня 2025 року
№ 1

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВБЗ 2. «Міжнародні відносини та глобальні виклики»
другий (магістерський) рівень вищої освіти**

вид дисципліни за вибором

мова викладання українська

освітня(ні) програма «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»

спеціальність ФЗ «Комп'ютерні науки»

галузь знань Ф «Інформаційні технології»

Львів – 2025 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни **«Міжнародні відносини та глобальні виклики»** для здобувачів освіти за освітньою програмою **«Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»**.

Розробники:

Доцент кафедри ЕКМ, к.і.н., доцент Леонід ЦУБОВ

Старший викладач кафедри ЕКМ, Наталія САМОТІЙ

Гарант освітньої програми

Андрій ЛАГУН

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки і маркетингу

Протокол від «28» серпня 2025 року №1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	3/90	-
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	30	-
• лекційні заняття, год.	15	-
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	15	-
• лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	60	-
• контрольні роботи, к-сть/год.	-	-
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	-	-
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	60	-
залик	2 сем.	-

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі– 33 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

В процесі вивчення дисципліни «Міжнародні відносини та глобальні виклики» студенти повинні засвоїти інформацію про глобальні виклики, що стоять перед людством усвідомити нерозривний зв'язок цих проблем з життям кожного з нас, а також усвідомити теоретичні засади сучасної геополітики та національних інтересів, сутності геополітичних та національних інтересів держав на світовій арені, головних напрямів геостратегії України на міжнародній арені. Дати студентам інформацію про підходи до аналізу глобальних проблем сучасності та можливі способи їх розв'язання, навчити використовувати для цього відповідні наукові методології.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним зрозуміти сучасні виклики сьогодення; формувати системні знання

про об'єкт, предмет і методи врегулювання міжнародних конфліктів; виховувати особисті політичні та громадянські позиції; забезпечувати ціннісно-нормативні підходи до оцінок міжнародних відносин у науково-дослідній та практичній діяльності. Аналізувати інформацію про демографічну, екологічну, терористичну та інші загрози, завдяки, порівняльному, діалектичному методам оцінити вплив людської діяльності на планету. Прагнути виробити аналітичні навички у студентів оцінювати результати і наслідки власної підприємницької діяльності у майбутньому.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

загальні компетентності:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність бути критичним і самокритичним.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- методи, способи і технології збору інформації з різних джерел, контент-аналізу документів, аналізу та обробки даних;
- способи і методи навчання, методи самоосвіти, основи наукової та дослідницької діяльності, методи пошуку, збору, аналізу й обробки інформації

вміти:

- адаптуватися до нових умов;
- приймати самостійні рішення у критичних умовах;
- презентувати результати роботи;
- прогнозувати тенденції суспільного, науково-технічного та цивілізаційного розвитку та будувати власну стратегію коекзистенції у відповідності з ними

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання:**

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
РН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері комп'ютерних наук і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері комп'ютерних наук та на межі галузей знань	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове опитування.
РН3. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове опитування.
РН5. Оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод,	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове

	дослідницький метод	опитування
РН16. Виконувати дослідження у сфері комп'ютерних наук.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове опитування
РН18. Збирати, формалізувати, систематизувати і аналізувати потреби та вимоги до інформаційної або комп'ютерної системи, що розробляється, експлуатується чи супроводжується	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове опитування
РН19. Аналізувати сучасний стан і світові тенденції розвитку комп'ютерних наук та інформаційних технологій	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод	Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове опитування

2.4. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні	Супутні і наступні навчальні дисципліни
-------	---------------------	---

	дисципліни	
1.	Екологія	
2.	Політологія	

3. Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародні відносини та глобальні виклики» складається з восьми тем. Дисципліна формує комплексні знання студентів про сутнісні основи глобальних проблем сучасності; конструктивні і деструктивні складові розвитку суспільства, аналізується коло проблем пов'язаних з глобальними політичними, економічними, екологічними та соціокультурними викликами сьогодення, а також їх можливі наслідки та вплив на розвиток людської цивілізації

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

	Найменування розділів, тем	Кількість годин
		ДФН
1	Тема 1 Конфліктологія як складова частина суспільно-політичних наук про сучасні міжнародні відносини. Історичний та політологічний підходи до потрактування діалектики розгортання конфліктів у глобалізованому світі. Суть і зміст міжнародного конфлікту як стану міжнародних відносин. Мета, об'єкт та предмет, основні завдання курсу «Конфлікт цивілізацій в сучасній світовій політиці».	2
2	Тема 2 Тенденції та закономірності сучасної світової політики. Політична глобалізація. Виникнення глобальної політики. Формування міжнародного життя та сучасної міжнародної системи. Інтернаціоналізація і транснаціоналізація міжнародних відносин. Глобалізація політики. Елементи глобальної структурної політики. Багатопланове врядування та поширення політичних повноважень. Інституціоналізація міжнародних відносин. Система ООН. Перспективи встановлення режиму глобального правління. Система глобального контролю над озброєнням. Демілітаризація сучасного світу. Проблема конверсії в міжнародних відносинах. Перспективи глобального роззброєння. Війни як метод і аргумент політики. Тероризм: міжнародний, внутрішньодержавний, кримінальний	2

3	Тема 3 Конфліктний характер сучасних міжнародних відносин. Нові війни Конкурентні та конфліктні формації у біполярний та постбіполярний період. Транснаціоналізація міжнародних конфліктів. Глобалізація міжнародних протиріч. Культурно-цивілізаційний вимір конфліктів. Денаціоналізація та приватизація застосування сили у міжнародних відносинах. Характерні особливості сучасних міжнародних конфліктів. Нові війни як елемент сучасних міжнародних відносин. «Зникання» класичної міждержавної війни. Часовий та просторовий розподіл сучасних конфліктів. Проблема запобігання виникненню збройних протистоянь. Превентивна дипломатія. Проблема консолідації миру.	2
4	Тема 4. Глобальні економічні проблеми. Поняття та суть терміну «глобалізація» світової економіки. Концепції економічної глобалізації: "сталого розвитку"; "універсального еволюціонізму" В.Вернадського; "мітозу біосфер"; світ системного аналізу"; "контрольованого глобального розвитку"; концепція "межі зростання". Проблема меж економічного зростання. Політика «Римського клубу». Деструктивні зміни у світовій економічній системі. Виснаження ресурсів: Природні ресурси (земля, вода, ліси, повітря) Енергетичні ресурси Біологічні ресурси	2
5	Тема 5 Соціально-політичні тенденції сучасних міжнародних відносин Поняття міжнародної спільноти. Актори та інтереси у світовому суспільстві. Ерозія соціальних держав. Елементи світового соціального порядку. Проблема бідності у міжнародних відносинах та міжнародно-політичні інструменти її подолання. Динаміка розвитку світового населення та міжнародні урбанізаційні процеси. Демографічні тенденції сучасних міжнародних відносин. Глобалізація та міжнародні міграційні процеси. Стратифікація міграційних потоків. Міжнародне співробітництво у сфері контролю за транскордонними міграціями. Гендерні аспекти сучасних міжнародних відносин.	2
6	Тема 6 Вплив глобальних екологічних проблем на сучасну міжнародну систему Глобальна деградація довкілля в XX столітті. Глобальні екологічні проблеми та міжнародно-політичні інструменти їх подолання. Еволюція міжнародної політики в сфері охорони довкілля. Інтернаціоналізація міжнародної екологічної політики в 1970-80-х рр.. XX ст.. Світові саміти в Ріо-де-Жанейро (1992), Йоганнесбурзі (2002) та Копенгагені (2009). Інструменти та актори міжнародної політики в сфері охорони довкілля. Програма захисту довкілля ООН. Залучення держав до вирішення глобальних екологічних проблем. Роль НУМО у вирішенні глобальних екологічних проблем. Сучасна модель глобальних змін у довкіллі та їх політичні наслідки.	2
7	Тема 7 Гуманізація міжнародних відносин. Сучасні тенденції розвитку міжнародної системи захисту прав людини Міжнародний режим прав людини. Космополітизація міжнародних відносин. Переорієнтація цінностей у міжнародній спільноті. Глобальні	2

	та регіональні режими захисту прав людини. Права людини та ООН. Захист прав людини з боку держав, міжнародних організацій та неурядових міжнародних інституцій. Кодифікація міжнародного права у сфері захисту прав людини. Приватний економічний сектор та соціальні права людини.	
	Тема 8. Концептуальні засади безпекової політики України в період розвитку міждержавних відносин. Україна у євроатлантичній безпековій системі міжнародних відносин. Інституційні механізми впровадження політики безпеки. Війна на Донбасі, «кримська весна» як цивілізаційна криза. Виклики для України в умовах європейської та глобальної економічної кризи.	1
	Усього	15

4.2. Практичні (семінарські, лабораторні) заняття

Зміст (теми) занять	К-ть год.
	ДФН
1. Конфліктологія як складова частина суспільно-політичних наук про сучасні міжнародні відносини.	2
2.Глобалізація сучасної політики. Політична глобалізація	2
3. Генезис конфліктів в системі міжнародних відносин. "Феномен війни і миру у міжнародних відносинах"	2
4. Глобальні економічні проблеми.	2
5. Проблема бідності і розвитку в системі міжнародних відносин.	2
6. Глобальна екологічна політика	2
7. Права людини в міжнародних відносинах	2
8. Глобальні проблеми сучасних суспільств (демографічна криза,охорона здоров'я)	1
Усього годин	15

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин
		ДФН
1	Виконання контрольних (індивідуальних) робіт	16
2	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	44
	Усього годин	60

5. Опис методів оцінювання результатів навчання

Методи контролю знань та умінь здобувача при вивченні дисципліни включають:

1. Поточний контроль роботи здобувача:

- Тестове опитування;
- Усне та письмове опитування на практичних заняттях;

2. Підсумковий контроль: Складання заліку (письмової та усної компонент)

Письмова компонента:

- ☐ Завдання 1-го рівня – тести;
- ☐ Завдання 2-го рівня – розкритизмістпоняття, дативизначення;
- ☐ Завдання 3-го рівня – дати відповідь на теоретичне питання.

Усна компонента:

Розкриття суті понять

Робота в умовах дистанційного навчання

- ✓ Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, та/чи лабораторні заняття, так і у зв'язку з карантинними заходами.
- ✓ Дистанційна робота проводиться на платформах MS Teams.
- ✓ При дистанційній роботі (у тому числі в умовах карантину) передбачається співбесіда з студентами під час проведення відео конференцій на лекційних та практичних заняттях.
- ✓ Письмові роботи пересилаються до ВНС, або на електронну пошту викладача в домені @lpnu.ua.

6. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Поточний контроль(ПК)		Заліковий контроль		Разом за дисципліну
Форми поточного контролю	Макс балів (ПК)	Письмова компонента	Усна компонента	
Тестування за темами 8*2,5 бали = 20 балів	20	60	-	40+60=100
Доповіді на семінарських заняттях, усне опитування 8*2,5 бали=20	20			
Разом за ПК	40	60		100

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок:

В процесі навчання здобувач повинен продемонструвати активну навчальну діяльність протягом семестру і за результатами **поточного контролю** набрати **від 26 до 40 балів**.

До **обов'язкових видів робіт** поточного контролю входять:

1. **Тестування** у ВНС з 8 тем навчальної дисципліни, які оцінюються максимум в 20 балів;

Крім того здобувач може отримати бали за активність на заняттях (Усне, фронтальне опитування), доповіді на семінарських заняттях максимально 1-2,5 бали.

Окремо додатковими балами (від 5 до 20 балів) заохочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей.

Підсумковий контроль:

За залікову роботу здобувач може отримати максимум **60 балів**.

Залікова робота складається з письмової компоненти. Письмова компонента - тестові завдання, що оцінюються за окремою шкалою:

Рівень 1 – тести 10 тестів*2 бал = 20 балів;

Рівень 2 – Дати визначення та розкрити суть та зміст явища 4 завдання*5 балів = 20 балів;

Рівень 3 – Відповісти на теоретичні питання по курсу 2 завдання по 10 балів = 20 балів.

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни;
2. Конспект лекцій та їх презентацій з дисципліни;
3. Тестові завдання за кожною темою;
4. Питання дисципліни;
5. Плани семінарських занять з курсу «Міжнародні відносини та глобальні виклики» для студентів денної форми навчання освітнього ступеня «магістр», Львів. Видав. Відділ НН ІППТ, 2025.

8. Рекомендована література

8.1. Базова література

1. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини [Текст] : підручник / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. — К. : Кондор, 2017. — 432 с.

2. Глобальна економіка: навчальний посібник / Т.В. Шталь, Ю.Б. Доброскок, О.О. Тищенко, Н.В. Проскурніна, Ю.О. Світлична – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 358 с.
3. Книш М. М. Політико-географічна глобалістика. Львів : Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2014
4. Книш Мирослава Глобальні проблеми людства : навч. посібник / Мирослава Книш, Любов Котик. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. — 330 с.
5. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: ПростірМ, 2021. 130 с
6. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю.Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с
7. Книш Мирослава Глобальні проблеми людства : навч. посібник / Мирослава Книш, Любов Котик. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. — 330 с.
8. Кремень В., Ткаченко В. Україна: ідентичність в добу глобалізації, - :Знання, 2013.
9. Лукашевич В.М.Глобалістика. Навч.посібник. –Львів.:Новий світ, 2005.
- 10.Царик Л.П. Міжнародні відносини та глобальні виклики. Практикум до виконання семінарських, лабораторних та індивідуальних науково-дослідних завдань/ Л.П.Царик – Тернопіль, 2016 –40 с.

Допоміжна

1. Брусенцева О.А. ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ//
<http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6322/13357->
2. Глобальні проблеми людства початку ХХІ ст. (На прикладі біженців, вимушених переселенців та нелегальних мігрантів) [Текст] / О. Г. Лавер // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Історія / відп. за вип. Н.П. Керецман. – Ужгород : Говерла, 2017. – Вип. 1 (36). – С. 89-99. – Бібліогр.: с.96-98 23.
3. Глобальні економічні проблеми та шляхи їх вирішення. Зеліч В.В., Крупчинський А.І. Інноваційний розвиток економіки: вітчизняна та світова практика: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 20-21 травня 2016 р.). – Львів: Громадська організація «Львівська економічна фундація», 2016.- С. 20-23.
4. Дейлі Г. Поза зростанням: Економічна стратегія сталого розвитку / Пер. з англ. – К.: Інтелсфера, 2002.
5. Клімат майбутнього без загрози для життя / Укл.: Вишнеvsька Н., Колішевський Є. та ін. – Д.: Сиріус, 2002. – 23 с.

6. Голіков А. П. Глобальна демографічна проблема: стан та перспективи/ Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, сер. «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм», Вип. 5. – Харків. – 2016. – С. 6-13.
7. Кувалдін В.Б. Глобальний світ: економіка, політика, міжнародні відносини//Світовий банк. Доповідь про світовий розвиток.- 2010. - № 2. - С. 27.
8. Лібанова Е. Подолання бідності: погляд науковця/Е. Лібанова//Україна: аспекти праці.- 2019. - № 7. - С. 28-32.
9. Лібанова Е.М. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями СОЦІАЛЬНИХ інвестицій: монографія/За ред. Е.М. Лібанової.- К .: НАН України, 2020. - 356 с.
- 10.Кувалдін В.Б. Глобальний світ: економіка, політика, міжнародні відносини//Світовий банк. Доповідь про світовий розвиток.- 2010. - № 2. - С. 27

9. Інформаційні ресурси

1. «Ризики світової продовольчої кризи та виклики для України». Аналітична записка // <http://www.niss.gov.ua/articles/401/>
2. Міжнародні відносини та глобальні виклики [Електронний ресурс] <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/49161>
3. Глобальні проблеми сучасності // https://www.researchgate.net/publication/341702600_Globalni_problemi_suchasnosti
4. Кіотський протокол [Електронний ресурс]. — Режим доступу. http://zik.ua/tag/kiotskyy_protokol
5. Європейська зовнішня політика: просто про складне. Prometheus: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EUFP101+2019_T3/about
6. Global Diplomacy: the United Nations in the World. Coursera: <https://www.coursera.org/learn/global-diplomacy-un>
7. Управління міжнародними організаціями. Coursera: <https://www.coursera.org/learn/international-organizations-management>

10. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у

Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017р., протокол №35).

Студент, який вчасно (до початку екзаменаційної сесії) не виконав усі 3 обов'язкові види робіт або не набрав 26 балів з поточного контролю, не допускається до екзамену.

11. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою:

вул. Карпінського, 2/4, І-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.			
2.			
3.			